

סיפורים מנתיבי הבריחה

עלון עמותת מורשת הבריחה

מחדר הבריחה – גיליון מספר 2. אלול תשפ"ד, 09/2024

**לקראת השנה החדשה, שנת 80 לתנועת הבריחה
אז והיום**

קווים רבים מהדהדים את התקופה בה התרחשה תנועת הבריחה והתקופה שלנו היום. אז והיום אנו בסערות רגשיות עוצמתיות, אחרי טראומה נוראה. אז והיום אנו בתהליך התמודדות ארוך וקשה, המתרחש בזמן שההשלכות של האירועים שגרמו לשבר עדיין לא הסתיימו. אז והיום רצף החיים נקטע, צריך ליצור נרטיב חדש, צריך לחבר את הזמנים של החיים לפני השבר, בזמן השבר ולאחריו. אז כולם והיום חלק הם פליטים ללא בית. בית, שהוא מקום עם קירות וגג, מקום שהוא שלנו, מקום שהוא בטוח, שבו התרחש סיפור החיים. אז: **אמא, קבר מִתָּר לְבָנוֹת? / כן, ילדה, כן, יְדִים דְּקוֹת, עֵקֶשׁוּ קֶבֶר מִתָּר לְבָנוֹת.** (נתן אלתרמן) היום: **"ואיך יודעים שאני מתה?" / מה הייתם עונים לילדה בת ארבע? / "רק מי שחי יכול להתחבק, בואי נתחבק ונראה אם אנחנו בחיים."** (אביטל לימן)

לשנה החדשה נברך עם שאול טשרניחובסקי בשירו "אני מאמין":

**יָשׁוּב יִפְרַח אֶז גַּם עָמִי,
וּבְאֶרֶץ יָקוֹם דּוֹר,
כִּרְזֵל-כִּבְלֵי יוֹסֵר מִנּוּ,
עֵין-בְּעֵין יִרְאֶה אוֹר!**

זו התקווה שאי אפשר לוותר עליה, לא אז ולא היום,
זו האהבה לארץ והרצון לבנותה,
זה הכוח שעוזר לנו להתגבר על הכאב והמצוקה,
זו העזרה ההדדית, וההתנדבות המחויבות לארץ ולעם!
אז והיום.

מי ייתן ובשנה הקרובה החטופים יחזרו, הפצועים יחלימו והחיילים ישובו לבסיסם בשלום, ונמשיך לחבק את המשפחות השכולות והבתים יבנו והשדות יוריקו ובגינות ילדים ישחקו בטוחים.

שנה טובה

סיפורים מנתיבי הבריחה

עלון עמדות מורשת הבריחה

1. מסע בדרכי הבריחה

בחודש ספטמבר 2024 התקיים המסע השלישי באירופה – בדרכי הבריחה. קבוצה של 22 אנשים יצאה למסע מרתק בהדרכתו של משה פלדמן. המסע החל בפולין והמשיך דרך צ'כיה, אוסטריה, וגרמניה עד לסיומו באיטליה משם יצאו ספינות מעפילים. במהלך הסיור עברה הקבוצה במקומות בהם היו מחנות עקורים, בתי ילדים, מעברי גבול ונקודות בהם פעלה הבריגדה היהודית ואנשי המוסד לעליה ב'.

מחנה עקורים "התקווה" באד-רייכנהאל.

בית הילדים אינדרסדורף בגרמניה. עם אנה אנלאור

טרוויזיו. נקודת מעבר בין אוסטריה לאיטליה שם פעלה הבריגדה.

האנדרטה במחנה פלדפינג.

2. אירועים קרובים בנושא "הבריחה" *** שימרו את התאריכים ועקבו אחר הפרסומים ***

- יום שישי 29/11/2024, כ"ח בחשוון תשפ"ה, **כנס המורשת המשותפת** השנתי בבית הפלמ"ח. הכנס מתקיים זו השנה החמישית בשיתוף "דורות ההמשך", "יד ושם", "ארגון מעפילי קפריסין" ו"צוות מורשת אקסודוס". נושא הכנס השנה: תרבות בימים אחרים: שורדי השואה בדרכם לארץ-ישראל. הכנס יעסוק בספרות, שירה, סרטים, תיאטרון במחנות העקורים ובמחנות קפריסין.
- יום שישי, 31/01/2025, ב' בשבט תשפ"ה, **כנס עמותת מורשת הבריחה** בבית הפלמ"ח. נושא הכנס: בסימן 80 שנה להקמת ארגון "הבריחה", "אל ראש ההר הדרך מי יחסום לפדויי שבי" לוין קיפניס.

סיפורים מנתיבי הבריחה

עלון עמותת מורשת הבריחה

3. ערכים ב"ויקיפדיה" בנושא "הבריחה"

הועלו לויקיפדיה מספר ערכים חדשים בנושאי תנועת "הבריחה". בין הערכים:
- "פרשת ה-500" (פריצת הגבול בין אוסטריה לאיטליה)
- "רכבת שמטרר" (החזרת יהודים שגורשו מרומניה לארצות במזרח אירופה במהלך המלחמה).
- "פרשת הבריחה אחרי פוגרום קיילצה" (הוצאת כ-77 אלף יהודים מפולין בקיץ 1946).
- "ילדים בבריחה", "נשים בבריחה" ועוד.
אתם מוזמנים להיכנס לערכים ולהנות. נשמח לקבל הצעות לערכים נוספים וכן הצעות ליצירת קישורים הקיימים כבר בוויקיפדיה לבין הערך הקיים "תנועת הבריחה". כל ערך נוסף, כל קישור חדש, מעשירים את המידע על תנועת "הבריחה".

4. שיתוף פעולה עם עמותת "ניצוצות" (<https://www.nitzotzot.org.il>)

עמותת "ניצוצות" מובילה קהילת מתנדבים הפועלים מתוך רצון לעורר השראה בקרב תלמידים, זאת באמצעות מפגשים עם אנשים מעולמות תוכס וחברה שונים.
חברים בעמותת מורשת הבריחה משתתפים בפעילויות של ניצוצות. כל סידרה בבית-ספר כוללת 3-4 פגישות של המתנדב עם התלמידים, בין אם בבית הספר ובין אם בביקור במקום הקשור לנושא "הבריחה". במספר סדרות הוקדשה אחת הפגישות לנושא ההעפלה מתוך רצון להדגיש ולהנחיל לציבור כי ההעפלה לא יכולה הייתה להתקיים ללא פעילות אנשי "הבריחה".

5. מיזם "נקודת הבריחה" שיהיה חלק ממוזיאון ההעפלה וחיל-הים בחיפה

כידוע לכולנו למעט "שביל הבריחה" ביער חוף כרמל, אין אתר הנצחה בארץ לפרק משמעותי זה בהיסטוריה של עמנו. מיזם "נקודת הבריחה" במוזיאון ההעפלה וחיל הים יוצא לדרך.
חסר לנו מימון.
יש לנו כבר אישורים של משרד הביטחון, לו המוזיאון שייך, ושל הנהלת המוזיאון. יש לנו תכניות מוזיאוניות. הצלחנו עד כה לאסוף מעל לחצי הסכום הדרוש, אך "נקודת הבריחה" עדיין חסרה בתקציב.

**אנו פונים אל כולם - תרמו למיזם חשוב זה, כל אחד ככל שיידבנו ליבו.
דמי החבר מיועדים השנה בעיקר למיזם זה.**

8. דרכי תקשורת בעמותה

- אתר האינטרנט של עמותת מורשת הבריחה (<https://www.habricha.org.il>)

בעזרת מספר חברים אנו מחדשים ומרעננים את אתר האינטרנט שלנו.
בקרו באתר והציעו תכנים נוספים הראויים להיות מוצגים לקהל המתעניין.

- דף וואטסאפ שקט : "עמותת הבריחה" : קבוצות/עמותת הבריחה

בו נמסר מידע על הפעילויות השונות של העמותה ושל גופים עמם אנו משתפים פעולה.

- אנו עומדים לפתוח דף וואטסאפ פתוח: הוא יהיה במה לשיח בין חברי עמותה.

אנשים יזמנו להעלות מסמכים, תמונות, סיפורי משפחה, שאלות ועוד.

- דף פייסבוק של העמותה "עמותת הבריחה"

- דף פייסבוק נוסף אותו מוביל חברנו רמי ליטני: עמותת הבריחה/הבריגדה ופולוגות התובלה.
למבקשים להצטרף לאחת מקבוצות הוואטסאפ- אנא פנו במייל לעמותה בציון מספר הטלפון.

סיפורים מנתיבי הבריחה

עלון עמותת מורשת הבריחה

9. ארכיון מקוון של דפי עדות מהבריחה

הארכיון שלנו נמצא בארכיון של מחנה המעפילים עתלית ואנו מעלים דפי עדות של אנשי בריחה: שורדים, פעילי בריחה ושליחים מהארץ. אנו ממשיכים באיסוף פרטים ותיעוד פעילותם של אנשי "הבריחה". נשמח לכל פרט, תמונה וסיפור שיעזרו בתיעוד המורשת. המעוניינים לתת עדות או מי שיש להם חומרים מהבריחה – פנו נא לתמי גירון 050-8820170

10. פינת ההיסטוריה

בפינה זו נעלה אירוע אשר התרחש בתקופת זו בזמן "הבריחה", והפעם **"פוגרום קיילצה"**.

מתוך "ויקיפדיה":

פוגרום קיילצה היה פוגרום שאירע בשרידי יהודי פולין ביום ה' בתמוז תש"ו, 4/7/1946, בעיר קיילצה (Kielce) שבפולין, לאחר שנפוצה בעיר עלילת דם נגד יהודים שכביכול השתמשו בדם ילד נוצרי לצורך טקס דתי.

בפוגרום נרצחו 47 מתוך 163 היהודים ניצולי השואה ששהו בעיר, וכ-80 נפצעו. הפוגרום זעזע את יהדות פולין והעולם וכן את הממשד השלטוני הפולני. הממשלה הגיבה בחומרה למעשה ומספר ימים לאחר האירוע נפתח המשפט הראשון של הפורעים בו נגזרו עליהם עונשים חמורים. היד הקשה בה נקטו השלטונות לא הרגיעה את יהודי פולין, שמתוך הבנה שלא ניתן לשקם את חייהם בפולין, החלו להתכונן ליציאה מפולין במסגרת "תנועת הבריחה". יצחק צוקרמן, ממנהיגי תנועת הבריחה, הגיע ל"הסכם" עם גורמים בממשלת פולין, לפיו הגבול הפולני יפתח למעבר לקבוצות מאורגנות של הבריחה, באופן חצי חוקי. במסגרת הסכם זה יצאו מפולין, בשלושה החודשים לאחר הפוגרום כ-76,730 שורדי שואה במסגרת תנועת "הבריחה".

מימון הפעילויות

כל פעילותינו נעשות בהתנדבות מלאה אולם מדי פעם אנו נדרשים להוצאות לקיום האירועים. נשמח לעזרה ע"י הצטרפות לעמותה (דמי החבר 100 ₪ לשנה), תרומות ועזרה בגיוס הכספים.

פרטי חשבון הבנק לצורך תרומות:

בל"ל סניף 949 (רמת השרון), חשבון מספר 48931624 - "עמותת מורשת הבריחה".
התרומה מוכרת לצרכי מס לפי סעיף 46.

"בגבולות לא גבולות, בדרכים לא דרכים, נחתור ונחדור אליך מולדת"

זוהי מורשת "הבריחה", בה אנו גאים ואותה אנו שואפים להעביר לדורות הבאים.

עמותת מורשת "הבריחה" (ע"ר 580560647)

הנוטר 30 רמת השרון 4721074 Habricha45@gmail.com 054-6298888

אתר אינטרנט: www.habricha.org.il פייסבוק: "הבריחה"